

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Aequiuocationem suo tempore non tantùm vtilem, sed etiam licitam esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

cung, via attentata. Postremò tamen sanctæ memoriae Abbatis suus
Eduy beati Benedicti ordinis, magister Henricus, qui in seculo Du-
ctor juris existens & mundum paulo ante reliquerat, ob reformatio-
nis nonelle epita factum, in dicto monasterio, Bono, inquit ad me, ejus
animo. Si femina tam boni est propositi, & adeò pia in panperes, ac-
tata donis, qua de ea dixistis, mihi credite ipsam Deus illuminabit
videat quid faciendo in statum ponatur salutis. Redij interea adju-
minam, & ultimum modum fugæ supra tactum sibi suasi. Ad quen
cùm se prepararet, de quo tamen mihi periculum non modicum co-
poris, & sibi maius, & forte alijs imminere poterat, affuit diuinagu-
tia, que questioni difficillimæ solutionem dedit facilissimam. Sibi en-
incidit, ut quotiescumq; vir tertius debitum exigeret, ipsa se per hanc
modi obedientiam, letalem infirmitatem contrahere fingeret, & u-
id mendacium esset, ad anima infirmitatem hoc mente-tenui apud
retoqueret, ex qua infirmitate anima, scilicet per mortale crimen
certum est, secundum nostram fidem, quemq; , ne dum anime, sed
etiam corporis perpetuam mortem subire. Ita fecit, ut cogitauit, &
diuina arridente gratia, vir prius incontinens femina compati copi,
quam in alijs veracem sepe esse didicerat, & usq; modò iam anni plu-
rimis eam tantummodo ut sororem habet intactam, nec de adulterio
viri quicquam aliunde male audiu. Audiens ego hanc casuim
nouam & piam delusionem, atq; raram practicam, latus ita fieri pu-
misi, ex qua nulla iam sequebantur inconuenientia; quin immò virum
quem tanquam ursum prius habuit, iam velut onus Iosephin capi-
tatem deduxit.

IV.

His ita narratis, Piger, cum quo, super formica, dialogum
instituit supradictus Author, subjunxit: Cur landare audi si-
minam, in eo, quo mendacium dixisse videtur, & fille ambulat?
Cùm enim fætus plures à viro prætabuerit, & obediens ei non leba-
liter vexaretur, mendacij rea sui videtur. Ad hæc respondet Theo-
logus. Verba femina veritatem continebant, & sonabant, non tam
ad cuiuslibet hominis intellectum. Certum enim fuit, quod obediens
utriusque hominis mortem incurrere meruit, primùs anima, p*ra*
adulterium; & corporis pariter & anima, post finale judicium, p*ra*
petuam mortem habuisset. Nec semper mendacium quis loquitur,
cùm ab eo veritas aliqua obtinetur: nec fictio quenq; mendacio cu-
quam

quatur. Et quid si scriptura sacra obſtetrices laudat Hēbreorū de Exod. I.
Zelo clementie, quem in Deicolas habuerunt? non infalſitares, quas
exprefſerant? Ita & hec femina plurimum eſt commendanda, que
diu noctuꝝ extra torum conſtituta legitimum, ſed in eadem domo,
cum viro alieno habitans, tantum Dei preceptum in adulterio tranſ-
gredi metuebat, vt viri induita animo, uſq; modo, multis annis iam
vitam caſtam ducat.

Esse viam emergendi ex hoc etiam barathro, quamuis pro-
fundus, & in ſpeciem incluctabilis, teſtata eſt, in hac historia,
diuina bonitas. Sed patuit etiam, in quas ſeſe tricas, & in qua-
nta pericula coniſciant; qui coniugij iugum periurè, vel alia ar-
te, excutiunt. Tranſeunt enim de vrticis in spinas; & dum
arundinem vitant, incurruunt in lanceas. Eiuscmodi enim ſe-
pes oppoſuit Deus, ne matrimonia obuiolarentur; qui vltor
eſt Sacramenti iniuria affecti. Nam, ſi ſuperueniens maritus ait
S. Cyprianus, ſponsam ſuam iacentem cum altero videat, nonne in-
dignatur & fremit? & per zeli dolorem fortassis & gladium in-
manum ſumit? Quid Christus Dominus & judeſx noster? Utique
inultos non relinquet sacramenti à ſe instituti deſtructores.
Aiuunt Prometheus olim, Saturni lege, perpetuis vinculis ab
Ioue damnatum, ſed ea conditione ſtatim liberatum, ut annu-
lum ex lapide ferroque geſtaret, ne omnino à pœna videretur
liber. Per annulum catena annulis conſtantis ſignificabatur.
Hac etiam de cauſa triplex vinculum indicatur tripliſu annu-
lorum. Annulus enim ſigillarius eſt cuſtodiæ index; annu-
lus honorarius monet geſtantem dignitate obligatum. Annu-
lus autem protinus, ſeu nuptialis ſponsalium obſtringit con-
iuges viuſtoſque tenet, ne habeant, aliò cogitandi libertatem.
Et debet vtrique coniugum alter æquè charus eſſe, ac Samio illi Polycratī dilectus fuit annulus inclusum habens
ingentis precij ſmaragdum: qui in mare abiectus capto rela-
tus eſt pifce. Nempe vult & ſponsalem annulum Devs, non
abijci, ſed apud primum dominum domināmū permanere.
Eſt enim matrimonium plus, quam Ulyſſeius nodus. Hinc eſti
Xenophon recte tradat, annulo nuptiali vxori dato, ſignificari
cuſtodiā rerum domesticarum ad illam pertinere; obſeruat
tamen

Herodot. I. 3.

Lud. Cæl. I. 4.
Antiq. lect.
c. 3. 12 I. 4. &
Pier, Val. I. 4.
tamen